

**Záměr
na vyhlášení zvláště chráněného území
a jeho ochranného pásma**

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.,
o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb.

**přírodní památka
Šafářka**

červenec 2021

1. Název zvláště chráněného území:

Šafářka.

2. Navrhovaná kategorie ochrany zvláště chráněného území:

Přírodní památka (dále i „PP“) ve smyslu ustanovení § 36 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “ZOPK”).

3. Předmět ochrany a jeho popis:

3.1. Souhrnná charakteristika předmětu ochrany:

Předmětem ochrany jsou acidofilní suché trávníky s výskytem vstavače kukačky (*Orchis morio*) plynule přecházející v teplomilnou světlou doubravu s populací jasoně dymnivkového (*Parnassius mnemosyne*).

3.2. Popis předmětů ochrany:

A. ekosystémy

Název ekosystému	Podíl plochy v ZCHÚ (%)	Popis ekosystému
T3.5A Acidofilní suché trávníky, porosty s význačným výskytem vstavačovitých	20*	Trávníky na kyselých silikátových horninách s výskytem vstavače kukačky.
L6.5B Acidofilní teplomilné doubravy	20	Acidofilní teplomilné doubravy přecházející v suché trávníky a dubohabřinu.

Pozn.:

* Němec, R. vlastní terénní šetření, 2017.

B. druhy

Druh	Stupeň ohrožení	Popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace
vstavač kukačka (<i>Orchis morio</i>)	§2, C2	Travinobylinná společenstva na mělké půdě. 53 ks. *
jasoně dymnivkový (<i>Parnassius mnemosyne</i>)	§1, CR	Housenky vyžadují řídké lesy s dymnivkami, dospělci potřebují kvetoucí rostliny na louce, kde sají nektar. Vzácný.**

Pozn.:

* Slavík Petr (2020) Mapování a monitoring vybraných druhů cévnatých rostlin - *Orchis morio*.

** Křivan, V. Entomologický průzkum PP Šafářka.

Stupeň ohrožení:

§1, §2, §3 – druhy zvláště chráněné v kategoriích kriticky ohrožené, silně ohrožené a ohrožené dle přílohy II vyhlášky č. 395/1992 Sb. k zákonu č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů;

C1, C2, C3 popř. C4a a C4b – druhy kriticky ohrožené, silně ohrožené, ohrožené popřípadě vzácnější taxony vyžadující další pozornost a vzácnější taxony s chybějícími údaji dle červeného seznamu cévnatých rostlin, údaj o stupni ohrožení převzat z Červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky (Grulich, 2012);

CR, EN, VU, NT, LC – druhy kriticky ohrožené, ohrožené, zranitelné, téměř ohrožené a málo dotčené dle červeného seznamu bezobratlých nebo obratlovců, údaj o stupni ohrožení převzat z Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky: Bezobratlí (Farkač, et al., 2005) nebo z Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky: Obratlovci (Plesník, et al., 2003).

4. Cíl ochrany:

Zachování či zlepšení podmínek pro výskyt předmětů ochrany.

5. Základní ochranné podmínky:

Pro kategorii přírodní památky je ustanovením § 36 odst. 2 ZOPK dána základní ochranná podmínka, která zakazuje změny či poškozování přírodní památky nebo její hospodářské využívání vedoucí k jejímu poškození.

6. Návrh bližších ochranných podmínek:

Pro území přírodní památky se v souladu s § 36 odst. 1 a § 44 odst. 3 ZOPK navrhuje následující bližší ochranné podmínky vymezující činnosti a zásahy, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody:

- a) povolovat nebo provádět změny druhu pozemku nebo způsobu jeho využití,
- b) používat chemické prostředky a hnojiva,
- c) zřizovat nová příkrmovací zařízení nebo slaniska a přikrmovat nebo vnařit zvěř mimo příkrmovací zařízení,
- d) provádět jiné činnosti a zásahy, které mohou vést k poškození předmětu ochrany.

Předchozí souhlas se nevyžaduje, pokud je daná činnost v souladu se schváleným plánem péče o přírodní památku.

7. Vymezení ochranného pásma:

PP se vyhláší bez ochranného pásma.

8. Územně správní zařazení území:

8.1. PP:

kraj:	Jihomoravský
okres:	Znojmo
obec s rozšířenou působností:	Znojmo
obec s pověřeným obecním úřadem:	Znojmo
obec:	Mašovice
katastrální území:	Mašovice u Znojma

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených návrhem PP:

9.1. PP

Katastrální území: Mašovice u Znojma – 692247

692 část, 736/1, 736/2, 736/3, 736/4, 736/5, 736/6, 737/1, 737/2, 737/3, 737/4, 1030 část a 734/3 část

10. Předpokládaná výměra zvláště chráněného území*:

10.1. PP: 9,88 ha

* výměra části parcel je uvedena dle Výkazu výměr ZCHÚ Šafářka (Geodezie Podýjí, s.r.o., 2021)

11. Odůvodnění návrhu:

11.1. Historie ochrany území:

Nařízením Okresního úřadu Znojmo s účinností od 08.04.1999 bylo území vyhlášeno v kategorii přírodní památka na ploše 2,05 ha chránící teplomilnou vegetaci extenzivně obhospodařované louky.

11.2. Hlavní důvody zpracování záměru na vyhlášení PP:

Rozšíření území o lesní pozemky s velmi hodnotným lesním okrajem, který je ukázkou pozvolného přechodu mezi lučními biotopy a světlou teplomilnou doubravou s řadou vzácných a ohrožených druhů. Část lesního porostu byla v minulosti stejně jako pozemky stávající PP pastvinou a i přes nevhodné zalesnění borovicí lesní stále obsahuje fragmenty zachovalých biotopů stepních trávníků.

11.3. K názvu zvláště chráněného území:

Název „Šafářka“ je všeobecně zaužívaný název lokality.

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území:

Území svými přírodními hodnotami a vědeckým významem odpovídá legislativně stanovené definici přírodní památky. Jde o fragment ekosystému s regionálně významným výskytem ohrožených druhů, který byl formován do současné podoby především lidskou činností. Intenzivním hospodářským

využíváním území nebo absencí cílené péče by následkem přírodních procesů (sukcese) došlo k vymizení řady vzácných druhů.

11.5. K předmětům ochrany:

Předměty ochrany jsou navrhovány tak, aby zahrnovaly hlavní přírodní hodnoty a biotopy území PP. Jde především o stepní trávníky s pozvolným přechodem k světlé teplomilné doubravě s řadou vzácných a ohrožených druhů.

11.6. K cílům ochrany:

Cíle ochrany jsou formulovány v souladu s ustanoveními § 36 odst. 2 ZOPK tak, aby bylo zajištěno zachování či zlepšování stavu předmětů ochrany.

11.7. K návrhu bližších ochranných podmínek:

Bližší ochranné podmínky PP jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 ZOPK a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami PP a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám:

ad a) povolovat nebo provádět změny druhu pozemku nebo způsobu jeho využití

Předměty ochrany PP jsou vázány na stávající druh a způsob využití pozemku; jedná se převážně o trvalé travní porosty a lesní pozemky. Změna druhu a způsobu využití pozemku znamená potenciální ohrožení předmětů ochrany PP a je navrhováno vázat ji na souhlas orgánu ochrany přírody.

ad b) používat chemické prostředky a hnojiva

Hnojení zvyšuje obsah živin v půdě a tím vytváří podmínky pro rozvoj konkurenčně schopnějších druhů rostlin, které by mohly vést ke změně společenstev. Negativní efekt na přítomné populace by mohly mít rovněž změny chemické rovnováhy způsobené používáním chemických prostředků, zejména použití herbicidních či insekticidních přípravků může vést k přímé likvidaci druhů.

ad c) zřizovat nová příkrmovací zařízení nebo slaniska a příkrmovat nebo vnařit zvěř mimo příkrmovací zařízení

Příkrmování a vnaření zvěře a s tím související zvýšená koncentrace zvěře v území mohou mít na předměty ochrany PP negativní vliv. Důvodem je obohacování půdy živinami obsažených v krmivech a ve výkalech zvěře, což vede k ruderalizaci stanoviště. Dále hrozí zavlečení nepůvodních druhů rostlin v krmivech a nadměrné a neregulované narušování travního porostu sešlapem, příp. rytím. Nevhodně zvolená lokalita pro příkrmování a vnaření může negativně ovlivnit přírodní biotopy. Je třeba, aby orgán ochrany přírody měl možnost regulovat množství příkrmovacích zařízení, vnařišť a slanisek a mohl posoudit jejich umístění. Stávající drobná krmná zařízení v PP (zásyp pro drobnou zvěř, krmelec na seno, jadrná krmiva a liz) lze vzhledem k jejich umístění mimo cenné plochy s výskytem předmětů ochrany PP tolerovat.

ad d) provádět jiné činnosti a zásahy, které mohou vést k poškození předmětu ochrany

Tímto se rozumí činnosti a zásahy, které nejsou zahrnuty v předcházejících bodech.

Předchozí souhlas orgánu ochrany přírody nebude potřebný pro činnosti a zásahy prováděné v zájmu udržení nebo zlepšení dochovaného stavu přírodního prostředí a předmětu ochrany v souladu se schváleným plánem péče o přírodní památku.

11.9. K vymezení hranice zvláště chráněného území:

Nově navržená hranice PP je vedena z velké části po hranicích stávajících parcel katastru nemovitostí. Vzhledem k současnému stavu digitalizace katastrálních map je část hranice PP v J části vedena dle skutečného stavu v terénu a zahrnuje pouze luční porosty. Hranice byla navržena tak, aby všechny významné fenomény předmětu ochrany byly v území zahrnuty.

11.10. K vymezení ochranného pásma:

V souladu s ustanovením § 37 odst. 1 zákona se navrhuje, aby zvláště chráněné území bylo vyhlášeno bez ochranného pásma. Vymezovat specifické ochranné pásmo není nutné, protože nejsou identifikovány konkrétně lokalizované vnější vlivy, které by negativně ovlivňovaly území PP.

Přílohy:

č.1 – Orientační mapa PP Šafářka

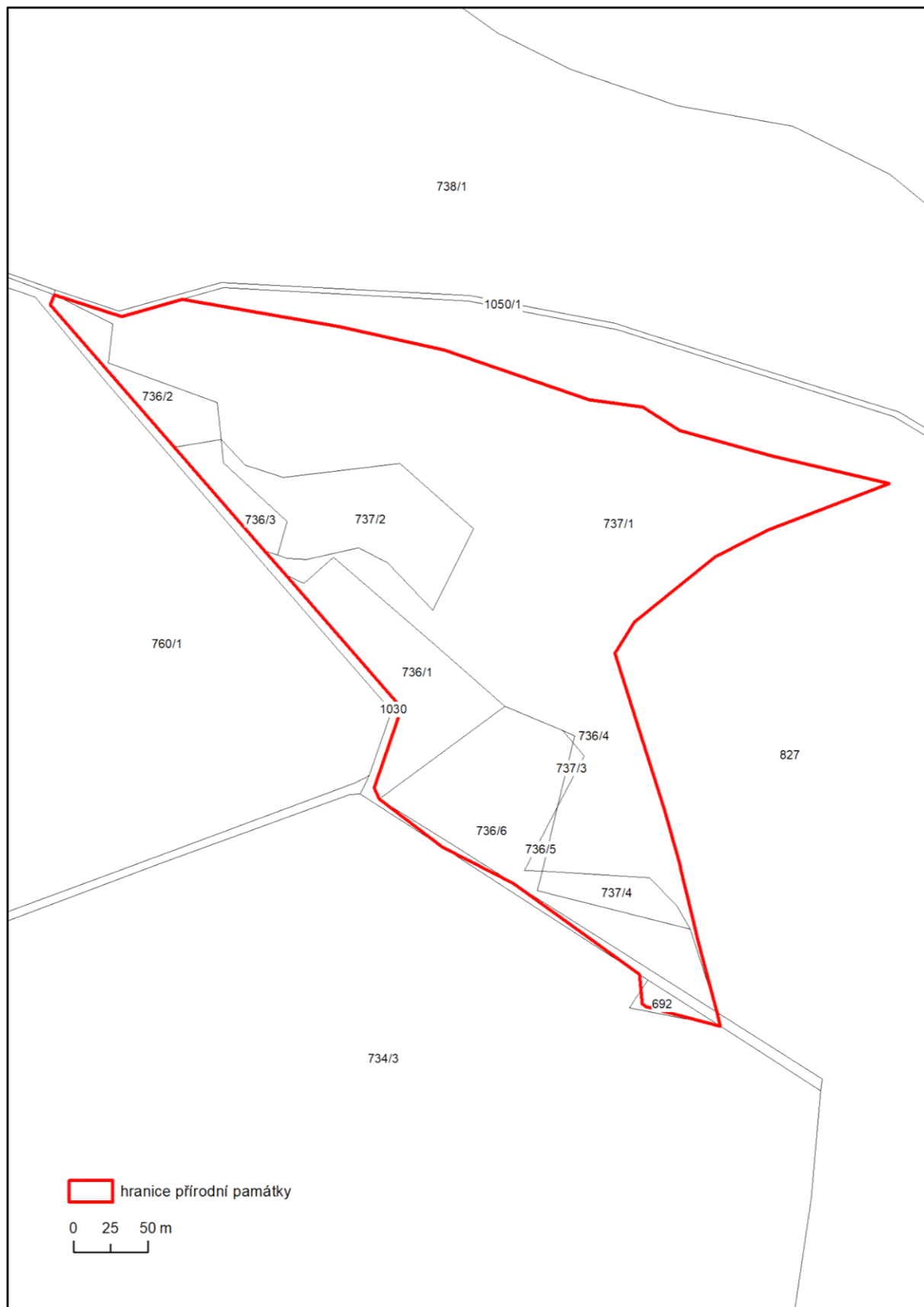
č.2 – Katastrální mapa se zákresem PP Šafářka

č.3 – Parcelní vymezení PP Šafářka

Příloha č. 1: Orientační mapa PP Šafářka



Příloha č. 2: Katastrální mapa se zákresem PP Šafářka



Příloha č. 3: Parcelní vymezení PP Šafářka**PP:**

Katastrální území: Mašovice u Znojma – 692247

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
692 část		ostatní plocha	neplodná půda	10001	682	496
736/1		trvalý travní porost		10001	7 221	7 221
736/2		trvalý travní porost		10001	2 820	2 820
736/3		trvalý travní porost		10001	1 748	1 748
736/4		trvalý travní porost		10001	61	61
736/5		trvalý travní porost		10001	410	410
736/6		trvalý travní porost		10001	11 218	11 218
737/1		lesní pozemek		10001	64 567	64 567
737/2		trvalý travní porost		10001	7 575	7 575
737/3		lesní pozemek		10001	116	116
737/4		trvalý travní porost		10001	1 756	1 756
1030 část		ostatní plocha	ostatní komunikace	10001	6 740	798
734/3 část		orná půda		není na LV	21 993	73
	GP5027 část			10001		
Celkem						98 859

* výměra části parcel je uvedena dle Výkazu výměr ZCHÚ Šafářka (Geodezie Podyjí, s.r.o., 2021)